

Motion om att inrätta en familjecentral i Luleå kommun

Luleå kommun saknar i dag familjecentral. Samtidigt bedrivs flera verksamheter och projekt med fokus på tidiga insatser för barn och familjer, föräldraskapsstöd, integration och förebyggande socialt arbete. Dessa insatser genomförs i dag utan en samlad struktur och utan gemensam styrning mellan berörda huvudmän.

Socialstyrelsen beskriver familjecentralen som en samverkansform mellan kommun och region där mödra- och barnhälsovård, öppen förskola och förebyggande socialtjänst samordnas för att erbjuda tidiga, hälsofrämjande och förebyggande insatser för barn och deras familjer. En familjecentral fungerar som en gemensam arena och mötesplats som stärker tillgänglighet, kontinuitet och samverkan.

I början av 2000-talet prioriterade Luleå kommun öppna och föräldrastödande mötesplatser som en central del av arbetet med barn och familjer. Under denna period fanns ett stort utbud av öppna förskolor och mötesplatser spridda över flera delar av kommunen. Kommunen drev även en familjecentral på Örnäset, kallad Växhuset, där öppen förskola samlades med andra stödjande och förebyggande insatser för barn och familjer.

I dag har detta reducerats till en enda mötesplats på Smedjegatan, med ett betydligt smalare uppdrag och mer begränsad samverkan jämfört med tidigare ambitioner. Mötesplatsen för barn och föräldrar, i dag kommunens enda öppna förskola, tillsammans med föräldrasupport, integrationsfrämjande arbete, förebyggande socialtjänst och projektet Svenska för mammor, visar att viktiga insatser bedrivs men utan en samlad struktur enligt Socialstyrelsens definition av en familjecentral. Detta innebär samtidigt en tydlig begränsning i tillgänglighet och geografisk närhet jämfört med tidigare.

Nationella kartläggningar och erfarenheter visar att familjecentraler kan bidra till tydligare ansvarsfördelning, förbättrad samverkan och ökad möjlighet att nå barnfamiljer tidigt. Professionella företrädare har pekat på vikten av samlokalisering och nära samverkan mellan mödra- och barnhälsovård, öppen förskola och förebyggande socialtjänst, särskilt för att nå familjer i mer utsatta livssituationer.

En familjecentral förutsätter samtidigt tydlig ansvarsfördelning mellan kommun och region, där respektive huvudman ansvarar för sina lagstadgade verksamheter. För att en familjecentral ska fungera långsiktigt krävs därför både gemensam styrning och tydliga former för samverkan.

Mot denna bakgrund finns skäl att pröva förutsättningarna för att på nytt samla kommunens och regionens tidiga och förebyggande insatser inom ramen för en familjecentral. Eftersom frågan berör flera nämnder och förutsätter samverkan med regionen är den av kommunövergripande karaktär.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att påbörja förhandling i syfte att inrätta en första familjecentral i Luleå kommun i enlighet med Socialstyrelsens definition,
2. uppdraget ska utgå från befintliga kommunala verksamheter och erfarenheter, såsom t.ex. Mötesplatsen för barn och föräldrar, Svenska för mammor, föräldrasupport, integrationsfrämjande arbete och förebyggande socialtjänst,
3. kommunstyrelsen redovisar en statusrapport till kommunfullmäktige hur det går med förhandlingarna senast augusti 2026.

2026-01-22

Thomas Söderström (L)

Matti Björk (M)

Arne Nykänen (C)

Samuel Ek (KD)